

POSSIBILITĂȚI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CONDIȚIILOR DE MICROCLIMAT A DEPOZITULUI DE SCULPTURĂ – LEMN AL MUZEULUI DE ARTĂ DIN IAȘI

Antonela ANASTASIU

Păstrarea și protejarea, aparent ușor de realizat, constituie în fond cea mai spinoasă latură a activității muzeale, cerând în primul rând, continuitate și stabilitate.

O conservare în *status quo ante*, adică în starea în care a fost obiectul înainte de a fi achiziționat de un muzeu, este practic imposibilă, fie chiar și numai pentru faptul că obiectele „trăiesc“, că au avut deja o „viață anterioară“ într-un mediu natural, în care au primit un impuls și un grad de îmbătrânire și deci, de descompunere. De aceea, în muzee trebuie create anumite condiții de mediu controlat, în care procesele de descompunere să fie cel puțin frânate, încât să se încetinească îmbătrânirea firească a obiectului.

În realizarea acestor cerințe de conservare, un rol important îi revine clădirii muzeului, respectiv spațiului de depozitare și microclimatului său. În particular, o conservare științifică a colecției de sculptură în lemn implică și analiza influenței factorilor de degradare asupra lemnului, în contextul deja existent: clădirea muzeului respectiv a depozitului.

Clădirea actuală a Complexului Muzeal, dată în funcțiune în anul 1925, a avut inițial destinația de „Palat de Justiție și

administrativ“, care a condus la o concepție constructivă adecvată, corespunzătoare parțial unui Complex Muzeal, cu toate eforturile de adaptare ce s-au făcut pe parcurs, din momentul schimbării destinației. În afară de aceasta, execuția clădirii Complexului Muzeal, corespunde cunoștințelor și tehnologiilor de construcție de la începutul secolului nostru, nefiind luate măsuri de protecție antiseismică și împotriva acțiunii mediului exterior clădirii.

În urma studiului desfășurat pe parcursul unui an, de către S.C. „Habitat Proiect“ S.A., s-a constatat o instabilitate deosebit de accentuată pentru condițiile de microclimat: pentru temperatură, la parter, etajul 1 și 2, iar pentru umiditatea relativă (UR) la demisol.

Depozitul de sculptură lemn, de la Muzeul de Artă Iași, este amplasat într-un spațiu cu suprafața de 18,62 mp. Pereții sunt din cărămidă cu o grosime de 50 cm, cu un singur perete exterior, având o fereastră cu orientare spre est, cu deschidere spre una din curțile interioare ale Palatului. Ca amplasare, în cadrul Palatului, este situat la demisolul clădirii, deci în zona cu valorile cele mai ridicate pentru UR și instabilitatea cea mai accentuată.

Într-adevăr, urmărind variația parametrilor de microclimat UR și T, pe diagramele obținute în urma înregistrărilor săptămânale cu termohigrograful special amplasat în depozit, am constatat valori foarte ridicate pentru UR, peste 80%, în anotimpuri calde, și diferențe mari de la un anotimp la altul (60-65%, iarna și peste 80% vara).

Aceste constatări au impus luarea de măsuri urgente, care să determine ameliorarea variațiilor de umiditate relativă și aducerea valorilor parametrilor de microclimat cât mai aproape de condițiile optime (UR 50-60% pentru T 1-18°C).

O primă necesitate ce s-a impus în spațiul respectiv a fost salubritatea, intervenind, în primul rând, pe linie de construcții. Astfel, s-a acționat pentru stoparea infiltrațiilor în pereți, rezolvându-se problemele apărute la gurile de canal din apropierea depozitului. Apoi, întrucât tencuiala prezenta exfolieri și spori de mucegai s-a trecut la decaparea până la cărămidă a pereților și tratarea acestora cu substanțe fungicide. O perioadă de peste șase luni, s-a realizat o ventilație naturală intensivă, pentru uscarea pereților și salubritatea spațiului. S-a optat în final pentru păstrarea pereților în forma decapată, pentru a putea controla procesul de uscare a pereților și eventualele infiltrații în fază incipientă. În toată această perioadă s-a urmărit foarte atent modul cum evoluează UR și T, constatându-se o revenire a valorilor parametrilor către valorile optime. Intervenind, astfel, direct asupra cauzei ce crea o umiditate foarte mare

în acel spațiu, s-au putut îmbunătăți condițiile de microclimat.

În timpul cât s-a salubritat spațiul, sculpturile au fost ținute un interval de câteva săptămâni într-o încăpere intermediară, pentru ca trecerea dintre cele două medii să nu se facă brusc. Apoi s-a continuat aclimatizarea într-un nou depozit temporar. Revenirea în vechiul spațiu, după rezolvarea problemelor, s-a făcut urmând calea inversă: depozit temporar – cameră intermediară – depozit inițial.

S-a optat pentru salvarea spațiului inițial deoarece acesta prezintă anumite avantaje cum ar fi posibilitatea asigurării unei ventilații naturale fereastră – ușă (acestea fiind amplasate față în față). Pentru a asigura un circuit intensiv al aerului, fereastra a fost prevăzută cu plasă metalică tip ciur. Utilizarea acesteia asigură și un bun mijloc de protecție contra insectelor. Deschiderea ferestrei spre curtea interioară a Palatului reprezintă un avantaj important în ceea ce privește securitatea și protecția contra noxelor emantate în traficul rutier. Ușa din lemn, formată din două părți, este astfel dimensionată încât permite circulația lucrărilor de sculptură fără pericole de zgâriere, rupere sau tensionare. De asemenea, ușa are, de la jumătate în sus, un sistem de ochiuri din sticlă care a permis asigurarea circuitului intensiv al aerului prin înlocuirea a patru ochiuri tot cu plasă metalică tip ciur. Această ventilație naturală intensificată nu este periculoasă în momentul de față, întrucât nu există infiltrații în pereți

sau pardoseală care să sporească și mai mult umiditatea.

Un alt avantaj este amplasarea depozitului la demisol, deoarece, fiind vorba de o colecție de sculptură (deci cu greutate mare), planșeul trebuie să reziste la o capacitate portantă 550 kg/mp. Această condiție este îndeplinită în depozitul de sculptură.

**POSSIBILITÉS D'AMELIORATION
DU MICROCLIMAT AU DÉPOT DE
SCULPTURE – BOIS DU MUSÉE
D'ART IAȘI
Résumé**

L'espace pour le dépôt de sculpture de bois du Musée d'art présente les suivantes problèmes: des grandes

Spațiul destinat depozitării lucrărilor de sculptură reprezintă o verigă importantă în păstrarea patrimoniului cultural. Întrucât sculpturile adesea, greoaie, sunt întotdeauna fragile, împotriva aparențelor, punând probleme de conservare și întreținere specifice.

valeurs du humidité relative et instabilité microclimatique.

On a analysé et on a proposé sauvé de l'espace pour les avantages que le présente.

On a intervenu directement sur de la cause qui determine l'humidite relative enlevée et ont obtenis le revenu des paramètres microclimatiques à valeurs rapprochées de les optimals conditions.